

ẢNH HƯỞNG CỦA BIẾN ĐỔI KHÍ HẬU ĐẾN PHÁT TRIỂN DU LỊCH BỀN VỮNG: NGHIÊN CỨU TRƯỜNG HỢP TẠI CỒN HỒ - TRÀ VINH

Nguyễn Tấn Thanh*, Phạm Quang Kiệt**

Trường Đại học Trà Vinh

*Email: tthanh1269@tvu.edu.vn; **Email: pqkiet@tvu.edu.vn

Ngày nhận bài: 12/08/2024; Ngày nhận đăng: 15/10/2024

Tóm tắt

Trà Vinh, một tỉnh của vùng Đồng bằng sông Cửu Long, được thiên nhiên ưu đãi với nhiều cảnh vật tự nhiên yên bình, khí hậu mát mẻ trong lành quanh năm. Những năm gần đây, việc phát triển du lịch bền vững luôn là mục tiêu trọng tâm hướng đến của ngành du lịch Việt Nam nói chung và Trà Vinh nói riêng. Phát triển du lịch bền vững đóng vai trò quan trọng trong việc bảo vệ môi trường, duy trì văn hóa và thúc đẩy kinh tế địa phương. Dựa trên phương pháp thống kê, mô tả, tổng hợp, so sánh và phân tích tài liệu từ một số tạp chí, từ một số nơi trong và ngoài nước có liên quan, nghiên cứu này sẽ thu thập dữ liệu để điều tra và dự đoán các ảnh hưởng của biến đổi khí hậu đến Cồn Hồ - Trà Vinh. Từ đó đưa ra các giải pháp phát triển du lịch bền vững tại Cồn Hồ.

Từ khóa: Cồn Hồ, biến đổi khí hậu, môi trường, phát triển du lịch bền vững

Impact of climate change on sustainable tourism development: Case study in Con Ho - Tra Vinh

Nguyen Tan Thanh, Pham Quang Kiet

Tra Vinh University

Received: August 12, 2024; Accepted: October 15, 2024

Abstracts:

Tra Vinh, a province in the Mekong Delta, is blessed with many peaceful natural landscapes and a cool, fresh climate all year round. In recent years, tourism development combined with sustainable tourism development has always been the central goal of the Vietnam tourism industry in general and in Tra Vinh in particular. Sustainable tourism development plays an important role in protecting the environment, maintaining the culture and promoting the local economy. Based on the methods of statistics, description, synthesis, comparison and analysis of documents from a number of magazines, as well as from relevant places domestically and abroad, this study will collect data to investigate and predict the impacts of climate change on Con Ho - Tra Vinh. From that, solutions are proposed to help Con Ho - Tra Vinh develop sustainable tourism.

Keywords: Con Ho, climate change, environment, sustainable tourism development

1. Đặt vấn đề

Du lịch là ngành kinh tế tổng hợp của nhiều thành phần kinh tế, du lịch phát triển phụ

thuộc và dựa trên yếu tố về điều kiện tự nhiên là chính. Phát triển du lịch bền vững được hình thành từ khi mâu thuẫn giữa môi trường và phát triển du lịch trở nên sâu sắc ở nhiều nước trên thế giới, do con người đẩy nhanh tốc độ phát triển kinh tế, du lịch mà không quan tâm đúng mức đến việc bảo vệ môi trường tự nhiên. Trong tất cả các ngành kinh tế, thì du lịch được xem là ngành có tính nhạy cảm với tự nhiên, ngành du lịch được xem là ngành chịu ảnh hưởng lớn nhất từ việc ô nhiễm môi trường, biến đổi khí hậu diễn ra liên tục trong những năm trở lại đây.

Phát triển du lịch bền vững là quá trình phát triển và duy trì trong một không gian và thời gian nhất định (ở đó tồn tại cộng đồng, môi trường), thêm nữa sự phát triển sẽ không làm giảm khả năng thích ứng môi trường của con người trong khi vẫn có thể ngăn chặn những tác động tiêu cực tới sự phát triển lâu dài (Butler và cộng sự, 1993). Machado cho rằng phát triển du lịch bền vững là quá trình phát triển các sản phẩm du lịch nhằm đáp ứng các nhu cầu hiện tại của khách du lịch, ngành du lịch và cộng đồng địa phương mà không ảnh hưởng đến khả năng đáp ứng nhu cầu của thế hệ tương lai (Machado, 2003).

Nguyễn Văn Đức đã khẳng định các yếu tố về văn hóa, lịch sử có ảnh hưởng rất lớn đến phát triển du lịch theo hướng bền vững, nên quá trình khai thác văn hóa, lịch sử phục vụ cho phát triển du lịch cần vừa bảo tồn, vừa khai thác bền vững, cũng như sự hợp tác phát triển giữa đơn vị quản lý di tích và các doanh nghiệp lữ hành (Đức, 2013). Luật Du lịch (2017) nhận định phát triển du lịch bền vững là sự phát triển du lịch đáp ứng đồng thời các yêu cầu về kinh tế, văn hóa - xã hội và môi trường, bảo đảm hài hòa lợi ích của các chủ thể tham gia hoạt động du lịch, không làm tổn hại đến khả năng đáp ứng nhu cầu về du lịch trong tương lai. Nguyễn Công Đệ cũng cho rằng, muốn phát triển du lịch bền vững cần phát triển đồng bộ cả ba trụ cột kinh tế, văn hóa – xã hội và môi trường (Đệ, 2023).

Từ đó, việc phát triển du lịch bền vững cần phải gắn với việc đánh giá đúng những tác động từ kinh tế, văn hóa - xã hội và môi trường nhiên nhiên luôn là vấn đề được quan tâm và nhìn nhận một cách đúng đắn, cần có những giải pháp ứng phó và thích ứng kịp thời khi có những ảnh hưởng xấu xảy ra.

2. Biến đổi khí hậu và tác động của biến đổi khí hậu

2.1. Biến đổi khí hậu

Biến đổi khí hậu là sự biến đổi trạng thái của hệ thống khí hậu, có thể được nhận biết qua sự biến đổi về trung bình và sự biến động của các thuộc tính của nó, được duy trì trong một thời gian đủ dài, điển hình là hàng thập kỷ hoặc dài hơn (IPCC, 2007). Các nghiên cứu về tác động của biến đổi khí hậu đối với dòng chảy các sông ở Việt Nam cho thấy với sự tăng nhiệt độ và bốc hơi, dòng chảy tăng vào mùa lũ - gây lũ lụt nghiêm trọng thêm và giảm vào mùa cạn gây hạn hán khốc liệt hơn (Viện Khoa học Khí tượng Thủy văn và Môi trường, 2010).

2.2. Tác động của biến đổi khí hậu

Biến đổi khí hậu gây ra nhiều tác động tiêu cực đến môi trường, kinh tế, và xã hội trên toàn thế giới như:

- *Làm tăng nhiệt độ toàn cầu:* Nhiệt độ trung bình của Trái Đất đang tăng lên, gây ra những thay đổi lớn trong hệ thống khí hậu. Điều này có thể dẫn đến nhiều vấn đề như các đợt nắng nóng cực đoan, làm tan băng ở hai cực và làm gia tăng mực nước biển.

- *Làm mực nước biển dâng:* Khi băng tan và nhiệt độ nước biển tăng, mực nước biển

dâng cao. Điều này đe dọa các khu vực ven biển và các quốc đảo, gây ra tình trạng ngập lụt, xói mòn đất và ảnh hưởng đến các hệ sinh thái ven biển.

- *Làm thay đổi trong các mô hình thời tiết*: Biến đổi khí hậu có thể làm thay đổi các mô hình thời tiết, dẫn đến các hiện tượng thời tiết cực đoan như bão mạnh hơn, mưa lớn hơn, hạn hán kéo dài, và cháy rừng.

- *Tác động đến đa dạng sinh học*: Nhiệt độ tăng và thay đổi khí hậu ảnh hưởng đến các loài động thực vật, làm thay đổi môi trường sống của chúng. Nhiều loài có nguy cơ tuyệt chủng do không thể thích nghi kịp với những thay đổi này.

- *Làm ảnh hưởng đến nông nghiệp và an ninh lương thực*: Sự thay đổi trong nhiệt độ và lượng mưa có thể làm giảm năng suất nông nghiệp, ảnh hưởng đến nguồn cung lương thực và gây ra nạn đói ở nhiều nơi trên thế giới.

- *Tác động đến sức khỏe con người*: Các hiện tượng thời tiết cực đoan và sự thay đổi trong môi trường có thể làm gia tăng nguy cơ mắc các bệnh như sốt rét, bệnh lây truyền qua nước, và các bệnh về đường hô hấp do ô nhiễm không khí.

- *Di cư và xung đột*: Mất mát tài nguyên do biến đổi khí hậu có thể dẫn đến di cư bắt buộc, gia tăng xung đột về tài nguyên và gây ra bất ổn xã hội ở nhiều khu vực.

3. Định hướng phát triển du lịch bền vững

Phát triển bền vững là quá trình phát triển có sự kết hợp chặt chẽ, hợp lý và hài hòa giữa ba mặt của sự phát triển gồm phát triển kinh tế (tăng trưởng kinh tế), phát triển xã hội (thực hiện tiến bộ, công bằng xã hội; xóa đói giảm nghèo và giải quyết việc làm) và bảo vệ môi trường (xử lý, khắc phục ô nhiễm, phục hồi và cải thiện chất lượng môi trường; phòng chống cháy và chặt phá rừng; khai thác hợp lý và sử dụng tiết kiệm tài nguyên thiên nhiên) (Bình, 2023). Chính phủ Việt Nam đã ban hành Nghị quyết số 82/NQ-CP về nhiệm vụ, giải pháp chủ yếu đẩy nhanh phục hồi, tăng tốc phát triển du lịch hiệu quả, bền vững. Chính phủ đã chỉ đạo ngành Du lịch xây dựng và triển khai chương trình hành động Du lịch xanh giai đoạn 2023 -2025. Thủ tướng đã ban hành Chỉ thị 08/CT-TTg về phát triển du lịch toàn diện, nhanh và bền vững thời gian tới.

4. Mục tiêu của phát triển du lịch bền vững

Mục tiêu của phát triển du lịch bền vững là tạo ra một hệ thống du lịch có khả năng tồn tại lâu dài, bảo vệ môi trường, bảo tồn văn hóa, và thúc đẩy sự phát triển kinh tế bền vững. Cụ thể, các mục tiêu chính bao gồm: Bảo vệ môi trường, bảo tồn văn hóa và di sản, Thúc đẩy kinh tế địa phương, tăng cường chất lượng cuộc sống, đảm bảo trải nghiệm du lịch chất lượng. Những mục tiêu này hướng đến việc duy trì một ngành du lịch phát triển mà không làm suy giảm khả năng của các thế hệ tương lai trong việc thụ hưởng những lợi ích từ tài nguyên thiên nhiên và văn hóa.

5. Điều kiện tự nhiên và tài nguyên thiên nhiên tại Cồn Hồ

5.1. Vị trí địa lý

Cồn Hồ ở Trà Vinh còn có tên khác là Cồn Cá Hồ, do nhìn từ trên cao hoặc trên bản đồ nó có hình dạng giống như con cá hồ. Cồn Hồ là một cồn nổi nằm giữa sông Cổ Chiên, thuộc ấp Mỹ Hiệp A, xã Đức Mỹ, huyện Càng Long, tỉnh Trà Vinh, cách trung tâm thành phố Trà Vinh khoảng 20km đường bộ và cách cầu Cổ Chiên gần 10km đường bộ. Để đến được Cồn Hồ, chỉ có phương tiện duy nhất là đi tàu từ bên bờ đất liền qua sông là đến Cồn Hồ. Bến tàu đối diện sân bóng đá xã Đức Mỹ.

Hình 1. Côn Hồ nằm giữa dòng Cổ Chiên

Nguồn: <https://tourdulichmientay.vn/con-ho-tra-vinh-5546.html>

5.2. Điều kiện tự nhiên

Côn Hồ hiện có diện tích tự nhiên khoảng 25ha, với chiều dài khoảng 1,2 km, chiều ngang hơn 300m. Nhà và vườn của các hộ dân nằm vắt ngang cồn, có hai mặt giáp sông. Côn Hồ được bao bọc bởi sông Cổ Chiên, với đặc điểm lưu vực chảy từ sông ra biển, được thiên nhiên ban tặng lợi thế về tài nguyên phù sa, hệ sinh thái đa dạng, phong phú các vườn cây trái sum xuê, cùng hệ thực vật phong phú... là lợi thế giúp cho Côn Hồ trở thành “viên ngọc thô” để phát triển các loại hình du lịch sinh thái, du lịch trải nghiệm khám phá và du lịch dựa vào cộng đồng.

5.3. Dân cư và xã hội

Côn Hồ có 23 hộ và 82 người dân sinh sống (100% là người Kinh). Trên Côn Hồ không có đường, chỉ có con đường đê bằng đất kết nối các nhà với nhau nên người dân ở đây chỉ đi bộ, để di chuyển sang đất liền thì họ dùng xuồng, ghe máy. Trên Côn Hồ không có điện, người dân chủ yếu sử dụng nguồn điện năng lượng mặt trời. Nguồn nước được sử dụng trong nấu ăn, sinh hoạt chủ yếu là tích trữ nước mưa, người dân Côn Hồ lọc thêm nước sông để sử dụng.

Côn Hồ tách biệt với đất liền, dân số ít, vì vậy trên cồn không có công trình nào khác. An ninh trật tự, an toàn cho khách tham quan được đặc biệt quan tâm và đảm bảo. Người dân Côn Hồ hiền hòa, mến khách, hỗ trợ lẫn nhau. Các hộ dân chủ yếu làm vườn với cây trồng chủ yếu là bưởi da xanh và đánh bắt trên sông. Trình độ lao động cấp ba 01, cấp hai 06, cấp một 01, các hộ làm du lịch đều được tập huấn về kỹ năng và nghiệp vụ trong hoạt động du lịch.

5.4. Tài nguyên du lịch

Côn Hồ được thiên nhiên ban tặng nguồn tài nguyên du lịch tự nhiên phong phú với cảnh quan thiên nhiên mộc mạc, hữu tình đúng chuẩn miệt vườn Tây Nam Bộ xưa; môi trường sống xanh, mát mẻ, không khí trong lành, đất đai màu mỡ, hệ sinh thái đa dạng với vườn cây ăn trái xanh tốt và có khu rừng bần đang phát triển. Hoạt động kinh tế của người dân trên cồn chủ yếu là làm vườn: trồng cây ăn trái như bưởi da xanh, chuối sấp, mít, dứa, cam, quýt... nhiều nhất là bưởi da xanh (chiếm trên 85% diện tích), kết hợp với chăn nuôi nhỏ lẻ và đánh bắt các loại hải sản nước ngọt như: tôm, cá tự nhiên trên sông, ...

Cuộc sống của người dân trên Côn Hồ vẫn giữ gìn nguyên vẹn lối sống miệt vườn xa xưa, gắn bó với thiên nhiên và môi trường. Một dải đất đầy ắp cây trái và hải sản chính là

nguồn nguyên liệu dồi dào tại chỗ để chế biến những món ăn đậm chất phương Nam như: cá lóc nướng trui, lươn, cá ăn cùng với các loại rau, đu hương vị,... bên cạnh các món ăn, uống được chế biến từ bưởi. Trên Cồn Hồ có 08 điểm tham quan với các dịch vụ, trải nghiệm, vui chơi, văn hóa văn nghệ, thưởng thức ẩm thực... tại nhà các hộ dân.

6. Tiềm năng và thách thức trong phát triển du lịch bền vững tại Cồn Hồ

6.1. Tiềm năng trong phát triển du lịch tại Cồn Hồ – Trà Vinh

Hoạt động kinh tế của người dân trên Cồn Hồ chủ yếu là nông nghiệp, với vườn cây ăn trái kết hợp với chăn nuôi nhỏ lẻ. Hiện tại, nơi đây vẫn thường được gọi là “ốc đảo” do địa hình tách biệt đất liền. Khi đến đây du khách sẽ được trải nghiệm không gian sống đúng chất miền quê miền tây. Du khách sẽ được sống chậm với thiên nhiên xanh mát trên một cù lao không có điện, nơi chỉ có vườn cây ăn trái cùng những con người hiền hòa, mến khách. Ngoài ra, du khách sẽ được thưởng thức những món ăn ngon, đậm đà do chính những người dân trên Cồn Hồ chế biến, nguyên liệu là những sản vật sẵn có bên trong vườn rau sau nhà hay những con tôm, con cá, con ốc được người dân đánh bắt từ dưới sông Cổ Chiên.

Trên cồn hiện chưa có điện lưới quốc gia, đây là vùng đất “5 không”: không đường, không điện, không trường, không trạm, không khói bụi công nghiệp. Cuộc sống của bà con gắn bó với ruộng vườn, văn hóa sinh hoạt vẫn là đèn dầu, quạt mo...”. Ấn tượng với du khách khi đến đây sẽ bắt gặp lại những hình ảnh xa xưa của nông thôn miền Tây với hình ảnh chiếc đèn dầu le lói. Thời gian tham quan thú vị nhất là vào buổi chiều tối. Du khách có thể vừa chiêm ngưỡng được hoàng hôn trên sông Cổ Chiên, vừa trải nghiệm sống trong không gian không đèn điện vào buổi tối, một cuộc sống bình yên.

Hình 2. Cổng chào Cồn Hồ

Nguồn: <https://tourdulichmientay.vn>

Hình 3. Du khách check-in ở vườn Vũ Minh

(Nguồn: <https://vietnamtourism.gov.vn/>)

Hình 4. Mỗi vị khách tự chọn cho mình loại trái cây ưa thích từ trên cây

(Nguồn: <https://www.baotravin.com/>)

Hình 5. Gỏi ngũ sắc – Đặc sản Cồn Hồ

Nguồn: <https://tourdulichmientay.vn>

6.2. Thách thức trong phát triển du lịch bền vững tại Cồn Hồ trước những ảnh hưởng của biến đổi khí hậu

Cồn Hồ phải đối mặt với nhiều thách thức trong việc phát triển du lịch bền vững trước những ảnh hưởng của biến đổi khí hậu đang diễn ra hết sức nghiêm trọng. Trà Vinh là một trong mười tỉnh bị ảnh hưởng nặng của hiện tượng nước biển dâng do tác động của biến đổi khí hậu, ngoài ra còn chịu nhiều tác động môi trường tự nhiên đe dọa đến đời sống sinh hoạt hàng ngày của người dân. Một số thách thức phải kể đến như:

- Biến đổi khí hậu dẫn đến sự gia tăng tần suất và cường độ của các hiện tượng thời tiết cực đoan như bão, lũ lụt, và nắng nóng kéo dài, hạn hán. Những thiên tai này có thể gây thiệt hại nặng nề cho cơ sở hạ tầng du lịch, làm gián đoạn hoạt động du lịch và gây ra các rủi ro an toàn cho du khách; gây khó khăn trong việc canh tác hoa màu và các loại cây ăn trái, ảnh hưởng đến kinh tế của người dân. Biến đổi khí hậu có thể gây ra sự suy giảm các tài nguyên thiên nhiên quan trọng cho du lịch, chẳng hạn như các nguồn thủy hải sản tự nhiên sẽ dần biến mất, không đủ nguồn cung, phải nhập hoặc nuôi. Những thay đổi này không chỉ làm mất đi những điểm đến hấp dẫn mà còn làm giảm đa dạng sinh học, ảnh hưởng đến hệ sinh thái địa phương.

- Sự thay đổi khí hậu có thể làm gia tăng quá trình xói mòn, nước biển dâng, và những thay đổi khác trong môi trường sống tự nhiên. Điều này đe dọa đến các di sản văn hóa, công trình kiến trúc lịch sử, và cả cộng đồng dân cư tại Cồn Hồ, ảnh hưởng đến khả năng bảo tồn các giá trị văn hóa và lịch sử. Cũng theo Trần Hà Phương mực nước biển đang dâng ở tỉnh Trà Vinh, với mức gia tăng là 5.38mm/năm; Dự báo diện tích bị ngập do nước biển dâng vào năm 2025 và 2050 theo kịch bản biến đổi khí hậu (RCP 4.5 và RCP 8.5), trong đó các huyện Cầu Ngang, Châu Thành, Duyên Hải và Trà Cú là những khu vực bị ảnh hưởng nhiều nhất bởi nước biển dâng (Phương, 2022).

Bảng 1. Kịch bản nước biển dâng xét cho toàn khu vực Biển Đông

Đơn vị: cm

Kịch bản	Các mốc thời gian của thế kỷ 21							
	2030	2040	2050	2060	2070	2080	2090	2100
RCP2.6	13 (8 ÷ 19)	18 (11 ÷ 26)	22 (14 ÷ 34)	27 (17 ÷ 41)	32 (20 ÷ 49)	37 (22 ÷ 56)	42 (25 ÷ 63)	46 (28 ÷ 60)
RCP4.5	13 (8 ÷ 19)	18 (11 ÷ 26)	23 (14 ÷ 34)	29 (18 ÷ 43)	36 (22 ÷ 53)	42 (26 ÷ 62)	49 (30 ÷ 72)	55 (34 ÷ 81)
RCP6.0	13 (8 ÷ 19)	18 (11 ÷ 26)	23 (15 ÷ 34)	29 (19 ÷ 42)	36 (23 ÷ 51)	43 (28 ÷ 61)	50 (33 ÷ 72)	59 (38 ÷ 84)
RCP8.5	13 (9 ÷ 19)	19 (13 ÷ 27)	26 (17 ÷ 36)	34 (23 ÷ 47)	43 (28 ÷ 59)	52 (35 ÷ 72)	64 (42 ÷ 88)	77 (51 ÷ 106)

Nguồn: Thảo và Huân, 2018

- Tình trạng xâm nhập mặn gây ảnh hưởng trực tiếp đến sinh hoạt của nhiều hộ gia đình, tình trạng thiếu nước sinh hoạt diễn ra thường xuyên trong những tháng hè đã gây ra nhiều khó khăn và thách thức trong việc tìm ra những giải pháp tối ưu để khắc phục một cách hiệu quả nhất.

- Những biến động trong khí hậu có thể làm thay đổi mùa du lịch, ảnh hưởng đến sự phân bố du khách theo thời gian và địa điểm. Điều này có thể tạo ra áp lực quá tải trong một số mùa cao điểm, trong khi các khu vực khác lại thiếu hụt du khách, làm mất cân bằng phát

triển du lịch.

- Tình trạng sạt lở đất tại Cồn Hồ đang diễn ra thường xuyên và vô cùng trầm trọng. Đây là hệ quả đã được các chuyên gia dự đoán từ trước, do khu vực Cồn Hồ nằm giữa lưu vực sông Cổ Chiên với tứ bề là nước bao quanh, việc thay đổi dòng chảy cũng là nguyên nhân gây nên sạt lở đất tại khu vực này. Ngoài ra, nguyên nhân chủ yếu và quan trọng hơn cả vẫn là tình trạng khai thác cát tại các khu vực trên dòng sông Cổ Chiên từ nhiều năm trở lại đây không được chấn chỉnh mà còn diễn ra ngày càng nhiều và đáng báo động hơn trước. Theo các nhà địa chất môi trường dự báo, nếu không có những biện pháp nhằm chấn chỉnh và khắc phục kịp thời thì trong những năm tới Cồn Hồ được dự báo sẽ bị nước nhấn chìm là điều có thể xảy ra.

- Biến đổi khí hậu buộc ngành du lịch phải thay đổi nhận thức và hành vi của du khách, từ việc giảm thiểu các hoạt động gây hại cho môi trường đến việc khuyến khích du lịch có trách nhiệm. Tuy nhiên, việc thay đổi hành vi và tạo ra nhận thức không phải là điều dễ dàng.

- Ngoài ra, các yếu tố về điều kiện vệ sinh, thiếu thốn về cơ sở vật chất tại điểm đến, tính an toàn trong vận chuyển khách, nhất là vào các đợt trời mưa bão cũng đang đặt ra nhiều thách thức không nhỏ trong việc phát triển du lịch tại Cồn Hồ.

Hình 6. Ông Nguyễn Văn Trãi bên khu nhà dừng chân phục vụ khách du lịch ở Cồn Hồ bị nước nhấn chìm do đê bao vỡ

Nguồn: <https://www.baotravinh.vn>

Hình 7. Sạt lở nghiêm trọng tới nhà hộ dân ở đầu Cồn Hồ

Nguồn: <https://tnmttravinh.gov.vn/>

7. Các giải pháp giúp Cồn Hồ - Trà Vinh phát triển du lịch bền vững

Để phát triển du lịch bền vững trong bối cảnh biến đổi khí hậu, cần phải triển khai nhiều giải pháp đồng bộ và hiệu quả. Để đạt được những yêu cầu, mục tiêu cho phát triển du lịch bền vững tại Cồn Hồ – Trà Vinh thì cần phải chú ý đến những giải pháp sau:

- **Thứ nhất:** Trong quá trình quy hoạch và phát triển du lịch cần đảm bảo sự cân bằng trong phát triển du lịch gắn với những yếu tố của việc bảo vệ môi trường thiên nhiên. Thiết lập các nguyên tắc đảm bảo cân bằng phù hợp giữa các khía cạnh môi trường, kinh tế và văn hóa xã hội. Sử dụng các công cụ quản lý như phân tích tác động môi trường, lập kế hoạch du lịch có tính đến yếu tố bền vững, và xây dựng các mô hình du lịch có khả năng chịu đựng trước biến đổi khí hậu. Đồng thời, cần nhắc việc phân bổ du khách theo mùa và địa điểm để tránh áp lực lên các tài nguyên tự nhiên.

- **Thứ hai:** Các công trình du lịch nên được thiết kế và xây dựng theo hướng thân thiện với môi trường nhưng phải bền vững và chắc chắn, sử dụng vật liệu tái chế, tái sử

dụng nước, và hạn chế tác động xấu đến hệ sinh thái. Cơ sở hạ tầng cũng cần được xây dựng với khả năng chống chịu tốt trước các hiện tượng thời tiết cực đoan, sạt lở trong thời gian qua.

- **Thứ ba:** Giảm thiểu và hạn chế mức sử dụng những nguồn tài nguyên quý hiếm và không thể tái tạo được, khai thác nhưng cần có giải pháp bảo tồn các nguồn thủy hải sản quý hiếm tại đây; đồng thời chú trọng đến việc giữ gìn một môi trường tự nhiên trong lành. Đẩy mạnh bảo vệ môi trường, giảm thiểu ô nhiễm không khí, nước, đất và rác thải từ du khách và các công ty du lịch. Duy trì việc sử dụng đèn dầu hoặc chuyển sang sử dụng năng lượng tái tạo như năng lượng mặt trời, gió, và sinh khối để giảm lượng khí thải carbon. Việc đầu tư vào các công nghệ tiết kiệm năng lượng và hệ thống quản lý năng lượng hiệu quả cũng là cần thiết.

- **Thứ tư:** Chấn chỉnh và nghiêm cấm mọi hoạt động khai thác cát trái phép trên lưu vực sông Cổ Chiên và đặc biệt xung quanh khu vực Cồn Hồ. Tăng cường kiểm tra, gia cố hệ thống bao kè chắn sóng thường xuyên, đặc biệt các khu vực có nhiều nguy cơ sạt lở cao. Thường xuyên kiểm tra toàn khu vực để kịp thời phát hiện, xử lý các yếu tố xấu từ thiên nhiên gây ảnh hưởng đến môi trường sinh hoạt hàng ngày của người dân địa phương và du khách.

- **Thứ năm:** Phát triển du lịch nhưng ở mức độ vừa phải và cho phép. Không khai thác quá mức, làm quá tải các hoạt động du lịch gây ảnh hưởng xấu đến môi trường sống sinh hoạt của người dân và môi trường tự nhiên sẵn có.

- **Thứ sáu:** Đảm bảo sự cân bằng hài hòa lợi ích giữa người dân địa phương và khách du lịch. Thường xuyên vận động, tuyên truyền những lợi ích mang lại từ việc phát triển du lịch và nâng cao nhận thức người dân trong việc phát triển du lịch gắn với bền vững.

- **Thứ bảy:** Thường xuyên tuyên truyền và xây dựng các chương trình giáo dục và nâng cao nhận thức về biến đổi khí hậu và du lịch bền vững cho cả du khách khi đến Cồn Hồ và cộng đồng địa phương tại đây. Cung cấp thông tin về các tác động của du lịch đối với môi trường và khuyến khích hành vi du lịch có trách nhiệm. Phát triển các hình thức du lịch thân thiện với môi trường, du lịch xanh, du lịch sinh thái, du lịch cộng đồng và du lịch nông nghiệp. Đồng thời, khuyến khích du khách tham gia vào các hoạt động bảo vệ môi trường, như trồng cây, dọn dẹp bãi biển, ...

- **Thứ tám:** Tham gia vào các sáng kiến và hiệp định quốc tế về biến đổi khí hậu và du lịch bền vững, chia sẻ kinh nghiệm và tài nguyên để đối phó với các thách thức toàn cầu. Hợp tác với các tổ chức quốc tế, phi chính phủ và các bên liên quan để tăng cường khả năng ứng phó với biến đổi khí hậu. Đầu tư vào nghiên cứu về tác động của biến đổi khí hậu và phát triển các giải pháp ứng phó, đổi mới.

8. Kết luận

Từ những nhận định, đánh giá và phân tích về ảnh hưởng của biến đổi khí hậu đến phát triển du lịch bền vững: Nghiên cứu trường hợp tại Cồn Hồ - Trà Vinh, chúng ta có thể thấy rằng Cồn Hồ có thế mạnh về ăn uống, giải khát theo hình thức mộc mạc, đồng quê, trải nghiệm du lịch sinh thái miệt vườn, có nhiều tiềm năng để phát triển du lịch sinh thái, du lịch tự thân cộng đồng và có điều kiện thuận lợi liên kết với tỉnh Bến Tre, tỉnh Vĩnh Long để kết nối tuyến điểm du lịch.

Với địa hình đặc thù và những tác động của biến đổi khí hậu diễn ra hết sức nghiêm

trọng trong những năm qua thì việc phát triển du lịch mang được tính bền vững về lâu dài và đạt được những kết quả tốt nhất thì tại điểm du lịch Cồn Hồ còn nhiều vấn đề cần giải quyết khắc phục, cũng như ứng phó trước những diễn biến thay đổi của điều kiện môi trường tự nhiên và khí hậu. Tỉnh Trà Vinh cần thực hiện đồng bộ các giải pháp trong phát triển du lịch. Trong đó, việc phát triển đi đôi với công tác bảo tồn, gìn giữ và phát huy các thế mạnh về điều kiện tự nhiên sẵn có và khai thác hợp lý các giá trị tự nhiên sẽ là điều kiện để du lịch Trà Vinh nói chung và du lịch tại Cồn Hồ nói riêng ngày càng tạo dựng được những vị thế riêng và thương hiệu đặc trưng đối với các tỉnh khác trong khu vực vùng đồng bằng Sông Cửu Long, luôn phát triển bền vững trong thời gian sắp tới□

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- Butler, R., Nelson, J. G., Wall, G. (Eds.). (1993). *Tourism and sustainable development: monitoring, planning, managing* (No. 37). University of Waterloo Department of Geography.
- Chính Phủ. (2023). *Nghị quyết số 82/NQ-CP, gày 18 tháng 5 năm 2023 về nhiệm vụ, giải pháp chủ yếu đẩy nhanh phục hồi, tăng tốc phát triển du lịch hiệu quả, bền vững.* <https://thuvienphapluat.vn/van-ban/Van-hoa-Xa-hoi/Nghi-quyet-82-NQ-CP-2023-giai-phap-day-nhanh-phuc-hoi-tang-toc-phat-trien-du-lich-hieu-qua-ben-vung-566733.aspx>. Truy cập ngày 01/8/2024.
- IPCC. 2007: *Climate Change 2007: The Scientific Basis, Contribution of Working Group I to the Fourth Assessment Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change*, Cambridge University Press, Cambridge, United Kingdom and New York, NY, USA.
- Machadol, P. M. (2003). *Building community capacity for tourism development: conclusions*. Wallingford, Oxfordshire, 172-179, UK: CABI.
- Nguyễn Công Đệ. (2023). *Phát triển du lịch trên địa bàn Vùng Duyên hải Nam Trung bộ, Việt Nam theo hướng bền vững*, Luận án tiến sĩ, Viện nghiên cứu và Quản lý kinh tế Trung Ương.
- Nguyễn Văn Đức. (2013). *Tổ chức các hoạt động du lịch tại một số di tích lịch sử - văn hóa quốc gia của Hà Nội theo hướng phát triển bền vững*, Luận án tiến sĩ, Trường Đại học Kinh tế Quốc dân.
- Nguyễn Thị Phương Thảo và Hoàng Văn Huân. (2018). *Xây dựng mối liên hệ giữa sự biến đổi bề dày bãi bồi ven biển trà vinh với chế độ phù sa sông mekong và nước biển dâng.* *Tạp chí Khoa học và Công nghệ Thủy Lợi* số 42.
- Phạm Thị Thanh Bình. (2023). *Phát triển bền vững: Nhận thức, kết quả và vấn đề đặt ra.* https://dangcongsan.org.vn/hoidonglyluan/lists/xaydungdang/view_detail.aspx?itemid=103. Truy cập ngày 01/8/2024.
- Quốc Hội. (2017). *Luật Du lịch.* <https://thuvienphapluat.vn/van-ban/Van-hoa-Xa-hoi/Luat-du-lich-2017-322936.aspx>. Truy cập ngày 01/8/2024.
- Thủ tướng Chính phủ. (2024). *Chỉ thị 08/CT-TTg về phát triển du lịch toàn diện, nhanh và bền vững thời gian tới.* <https://thuvienphapluat.vn/van-ban/Van-hoa-Xa-hoi/Chi-thi-08-CT-TTg-2024-phat-trien-du-lich-toan-dien-nhanh-va-ben-vung-thoi-gian-toi-599570.aspx>. Truy cập ngày 01/8/2024.

- Trần Hà Phương. (2022). *Tác động của nước biển dâng theo các kịch bản biến đổi khí hậu đến việc sử dụng đất tại tỉnh Trà Vinh*, Luận án tiến sĩ, Trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn, Đại học Quốc gia TP. Hồ Chí Minh.
- Viện Khoa học Khí tượng Thủy văn và Môi trường. (2010). *Báo cáo tổng kết dự án: “Tác động của biến đổi khí hậu lên tài nguyên nước và các biện pháp thích ứng”*.